

18. 06. 2025 СМК 08.28 О-01

Верзија: 01

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
ФАКУЛТЕТ МЕДИЦИНСКИХ НАУКА

Извештај о урађеном завршном (мастер) раду

Наслов рада	ИСХРАНА И ИНСУЛИНСКА РЕЗИСТЕНЦИЈА: ИЗАЗОВИ И ПРЕПОРУКЕ
Кандидат	Јелена Вуловић
Ментор	Проф. др Владимир Живковић
Чланови комисије	1. Проф. др Иван Срејовић, председник 2. Проф. др Владимир Живковић, ментор и члан 3. Проф. др Јована Јоксимовић Јовић, члан

*Циљ истраживања, истраживачка питања или хипотезе и методологија истраживања
(до 2000 каратера)*

Основни циљ овог рада био је да прикаже улогу исхране у превенцији и лечењу инсулинске резистенције на основу доступне литературе.

Специфични циљеви рад били су следећи:

- Истражити утицај различитих нутриционистичких приступа на побољшање инсулинске осетљивости;
- Размотрити савремене препоруке у ис храни и стилу живота код особа са инсулинском резистенцијом;
- Анализирати ефекте медитеранске дијете и дијете са ниским уделом угљених хидрата на регулацију гликемије и инсулинску резистенцију;
- Оценити значај гликемијског индекса, фреквенције оброка и избора макронутријената у ис храни особа са инсулинском резистенцијом.

Овај рад је израђен као прегледни рад, на основу доступне научне и стручне литературе. Претраживање извора обављено је коришћењем научних база података као што су PubMed, Google Scholar, ScienceDirect и други релевантни електронски извори.

Кључне речи које су коришћене током претраге укључивале су: инсулинска резистенција, исхрана, метаболички синдром, GLP-1 агонисти, метформин, управљање инсулинском резистенцијом, итд. Анализирани су чланци објављени у последњих десет година, са посебним фокусом на систематске прегледе, клиничке смернице и оригиналне студије. Информације су критички анализиране и интегрисане у тематске целине ради свеобухватног приказа проблематике.

*Остварени резултати истраживања
(највише 1500 каратера)*

Најважнији резултати до којих се током израде рада дошло показују да исхрана особа са инсулинском резистенцијом треба да буде уравнотежена, богата влакнima, мононезасићеним и полинезасићеним мастима, са ниским уделом простиx шећера и засићених масти. Поред тога, важно је пратити учесталост оброка и распоред калорија током дана, са посебним нагласком на доручак и избегавање касних и обилних вечера. Имплементација ових смерница може значајно побољшати инсулинску осетљивост и смањити ризик од даљих компликација повезаних са инсулинском резистенцијом.

Ефикасност програма исхране пацијената са инсулинском резистенцијом може зависити не само од квалитета намирница, већ и од учесталости оброка и енергетског садржаја оброка. Предложено је да повећани унос калорија у првој половини дана, са посебним нагласком на обиљан доручак са ниским гликемијским индексом који садржи сложене угљене хидрате, доприноси смањењу инсулинске резистенције. Осим тога, многи истраживачи препоручују споро и пажљиво конзумирање хране као део здраве исхране за особе са инсулинском резистенцијом.

У закључку, највећи изазов у контексту исхране и инсулинске резистенције лежи у успостављању и одржавању дугорочних промена у животном стилу. Стратегије које обухватају правилну исхрану, редовну физичку активност и управљање стресом морају бити интегрисане у свакодневни живот, уз подршку здравствених радника и образовање јавности о важности превенције и контроле инсулинске резистенције. Правовремено откривање и индивидуализовани приступи лечењу могу довести до значајног смањења ризика од компликација које могу проистећи из инсулинске резистенције, што ће довести до побољшања квалитета живота пацијената и смањити оптерећење здравственог система.

Структура урађеног мастер рада

1. УВОД

1.1. Инсулинска резистенција

1.1.1. Дефиниција

1.1.2 Етиологија

1.1.3. Епидемиологија

1.1.4. Патофизиологија

1.1.5. Клиничка слика инсулинске резистенције

1.1.6. Дијагностика инсулинске резистенције

1.1.7. Превенција инсулинске резистенције

1.1.8. Лечење инсулинске резистенције

2. ЦИЉЕВИ ИСТРАЖИВАЊА

3. МАТЕРИЈАЛ И МЕТОДЕ

4. ПРЕГЛЕД ЛИТЕРАТУРЕ

4.1. УЛОГА ИСХРАНЕ У РАЗВОЈУ И ПРОГРЕСИЈИ ИНСУЛИНСКЕ РЕЗИСТЕНЦИЈЕ

4.1.1. Утицај угљених хидрата на инсулинску резистенцију

4.1.2. Утицај масти на инсулинску резистенцију

4.1.3. Утицај протеина на инсулинску резистенцију

4.1.4. Улога воћа и поврћа у инсулинској резистенцији

4.2. НУТРИЦИОНИСТИЧКИ ПРИСТУПИ У ПОБОЉШАЊУ ИНСУЛИНСКЕ РЕЗИСТЕНЦИЈЕ

4.2.1. Медитеранска дијета

4.2.2. Дијета са ниским уделом угљених хидрата

- 4.2.3. Утицај учесталости оброка, калоријске вредности и гликемијског индекса на побољшање инсулинске резистенције
- 4.2.4. Додаци исхрани
- 4.3. ПРЕНАТАЛНА И ИСХРАНА У ДЕТИЊСТВУ – УТИЦАЈ НА РАЗВОЈ ИНСУЛИНСКЕ РЕЗИСТЕНЦИЈЕ
  - 4.3.1. Рана исхрана и метаболички поремећаји
  - 4.3.2. Утицај мајчине исхране на развој инсулинске резистенције
  - 4.3.3. Утицај дојења и исхране током лактације на развој инсулинске резистенције и метаболичке поремећаје
- 4.4. ПРАКТИЧНЕ СМЕРНИЦЕ У ИСХРАНИ КОД ПАЦИЈЕНТА СА ИНСУЛИНСКОМ РЕЗИСТЕНЦИЈОМ
  - 4.4.1. Препоруке у погледу избора угљених хидрата, масти и протеина
  - 4.4.2. Препоруке у погледу учесталости оброка
  - 4.4.3. Препоруке у погледу уноса калцијума и витамина D
- 5. ЗАКЉУЧАК
- 6. ЛИТЕРАТУРА

Закључак и предлог комисије

На основу свега наведеног, Комисија за оцену и одбрану мастер рада кандидата Јелене Вуловић под насловом „Исхрана и инсулинска резистенција: изазови и препоруке“, сматра да рад испуњава све услове за јавну одбрану и својим потписима по потврђује.

Чланови комисије	
Потпис првог члана комисије (предесник)	<i>Марко Ђорђевић</i>
Потпис другог члана комисије (ментор)	<i>Саша Јовановић Јован</i>
Потпис трећег члана комисије	
Место	
Датум	

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
ФАКУЛТЕТ МЕДИЦИНСКИХ НАУКА

УЧЕБНИК

ПРИМЕРЧЕ		18. 06. 2025	
Оргјед	Број	Статус	Вредност
05	4548/1		

СМК 08.28 О-01
Верзија: 01

Изјава кандидата

Под пуном моралном, материјалном и кривичном одговорношћу изјављујем да су подаци изнети у Образложењу теме мастер рада под насловом
ИСХРАНА И ИНСУЛИНСКА РЕЗИСТЕНЦИЈА: ИЗАЗОВИ И ПРЕПОРУКЕ
моје ауторско дело, да сам без ограничења носилац ауторских права над њима (у складу са Законом о ауторском и сродним правила „Сл. гласник РС“, бр.104/2009, 99/2011, 119/2012, 29/2016-одлука УС) и да њиховим коришћењем не вређам права трећих лица.

У Крагујевцу,

.....
18.06.2025

Кандидат

ПРИМЕР		18. 06. 2025	
Орг.јед.	Ф.И.О.	Статус	Вредност
05	4542/2		

Факултет медицинских наука у Крагујевцу

Прегледавши завршни мастер рад кандидата Јелене Вуловић под називом Исхрана и инсулинска резистенција: изазови и препоруке.

Сматрам да исти може да уђе у даљу процедуру.

У Крагујевцу,

18.06.2025.. године

Ментор
проф. др Владомир Живковић